

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Мукачівський державний університет

Державна вища професійна школа ім. кап. Вігольда Пілецького в Освенцемі (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що

ТЕТЯНА МУЛИК

взяв (ла) участь у IV Міжнародній науково-практичній конференції
«Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів:
реалії і виклики»

Голова програмного комітету,
ректор Мукачівського державного університету,
доктор психологічних наук, професор

6-7 квітня 2022 р.,
м. Мукачево
Тетяна ЩЕРБАН

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

ПРОГРАМА

**IV Міжнародна
науково-практична конференція**

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Голова: **ЩЕРБАН Тетяна** – ректор, Мукачівський державний університет, Заслужений працівник освіти України, доктор психологічних наук, професор.

Заступники голови:

ГОБЛИК Володимир – перший проректор, Мукачівський державний університет, Заслужений економіст України, доктор економічних наук, професор;

Члени програмного комітету:

Вітолд СТАНКОВСКИ – ректор, Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми, Польща (за згодою);

Міхал ТКАЧ – професор, декан факультету, Університет економіки в Братиславі факультет економіки бізнесу в Кошице, Словацька Республіка (за згодою);

КОБАЛЬ Василь – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент;

МЕДВІДЬ Лариса – декан факультету менеджменту та індустрії гостинності, Мукачівський державний університет, кандидат економічних наук;

ПРОСКУРА Володимир – Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: **Феєр Оксана** – к.е.н., доцент. *Секретар:* **Товт Тетяна** – к.е.н., доцент. *Члени організаційного комітету:* **Гоблик-Маркович Надія** – к.е.н., доцент; **Лизанець Анжела** – к.е.н., доцент; **Микуланинець Світлана** – к.е.н.; **Пугачевська Катерина** – к.е.н., доцент; **Хаустова Ксенія** – к.е.н., доцент; **Шашовець Йолана** – к.е.н.; **Паулик Алла** – аспірант; **Попович Олеся** – аспірант.

PROGRAM COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Head: **Shcherban Tetyana** – Rector of Mukachevo State University, Doctor of Psychology, Professor.

Deputy of the head:

Hoblyk Volodymyr – the first Vice-rector of Mukachevo State University, Doctor of Economic Sciences, Professor;

Members of the Program Committee:

Witold Stankowski – Rector, State Higher Professional School the name of rtm. Witolda Pileckiego in Oświęcimiu (Poland);

Michal Tkáč – Dean of the Faculty, University of Economics in Bratislava Faculty of Business Economics with seat in Košice, Professor (Slovak Republic);

Kobal Vasyl – Vice-rector on scientific and pedagogical work, Mukachevo State University, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate professor;

Medvid Larysa – Dean of the Faculty of Management and Hospitality Industry, Candidate of Economic Sciences;

Proskura Volodymyr – Mukachevo State University, Doctor of Economic Sciences, Professor.

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

Head: **Feyer Oksana** – cand. of ec. sc., assoc. prof.

Secretary: **Tovt Tetyana** – cand. of ec. sc., assoc. prof.

Members of the Organizational Committee: **Hoblyk-Markovych N.** – cand. of ec. sc., assoc. prof; **Lyzanets A.** – cand. of ec. sc., assoc. prof; **Mykulanynets S.** – cand. of ec. sc.; **Pugachevska K.** – cand. of ec. sc., assoc. prof; **Khaustova K.** – cand. of ec. sc., assoc. prof; **Shashovets Y.** – cand. of ec. sc.; **Paulyk A.** – postgraduate student; **Popovych O.** – postgraduate student.

«УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИМИ ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ: РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ»

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

1. Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень.
2. Особливості регіонального управління господарськими процесами.
3. Управління економічними процесами суб'єктів господарювання.
4. Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях.
5. Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю.
6. Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі.
7. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства.

«MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES: REALITIES AND CHALLENGES»

TOPICS OF THE CONFERENCE:

1. State economy management under conditions of globalization.
2. Specifics of regional economy management.
3. Economic management for business entities.
4. Financial regulation, accounting and analytical support of entities at micro and macro levels.
5. Management of investment-innovative activity.
6. Education management in digital space.
7. Public management and administration in the information-oriented society.

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Herstsovska N., Pynzenyk K. The means of reaching the desirable effect of advertisement through expressiveness

Popovych O., Kupriyenko I. Development of tourism in Ukraine in the conditions of european integration

Popovych O., Rusyn O., Kupriyenko I. Problems of tourism in Ukraine in the conditions of european integration

Pugachevska K., Dzhunkovska K. Determinants of international trade during pandemic

Бочко О.І., Застулка І.-О. Ю. Переваги діджиталізації при формуванні земельних відносин

Бочко О.Ю., Кузяк В.В. Діджитал маркетинг в умовах війни

Братюк В.П. Сучасні реалії в Україні та страховий ринок

Гладинець Н.Ю., Козар Я.В. Економіка України під час війни

Кампов Н.С., Касинець О.В. Організаційно-правові засади розвитку сільськогосподарського туризму в Україні

Карпенко Р.В. Феномен тіньової економіки та сучасні напрями його дослідження

Карпенко Р.В., Зибіна А.С. Стан, перспективи ринку праці України та його вплив на формування її підприємницького середовища

Колісник А.Я., Пасєка С.Р. Організаційно-економічні засади розвитку ділового туризму

Кривенко Н.В. Вплив міжнародної економічної інтеграції на економічний розвиток країн

Крушельницький М.В. Цифровізація в розвитку сільського господарства

Ксенофонтов М.М., Дуднік Л.О. Історичні аспекти еволюції державно-приватного партнерства

Мочан Т.М., Хроменко Д.В. Комп'ютерні загрози у контексті сучасного сприйняття їх в Україні

Назаренко О.С., Пасєка С.Р. Соціально-економічні засади розвитку сільськогосподарського туризму в Україні

Патика Н.І., Булавка О.Г. Проблема добробуту та бідності сільського населення України

Рибіна О.І., Куліш Д.О. Ринок землі України та застосування передового досвіду

Смолінський В.Б. Управління діяльністю підприємств в Україні шляхом удосконалення державних механізмів

Стегней М.І., Волкова А.О., Мілашовська К.Й. Перепис населення в системі економічних розрахунків

Стегней М.І., Неймет В.В., Ковач В.В. Теоретичне підґрунтя трансформаційних процесів в умовах інклюзивного зростання

Феєр О.В., Черепаня Б.Р. Український бізнес в умовах війни

Черничко Т. В., Черничко С.Ф. Теорія ігор та її використання при формуванні заходів економічної політики

Чизмар І.І. Оптимізація моделей техніко-економічного розвитку підсистем кіберспорту України

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ ПРОЦЕСАМИ

Liba N. Models of effective regional industrial policy

Maksyutova O. Ensuring competitiveness of the tourist and recreational business of the region

Клочко Т.А. Еколого-економічні аспекти сталого розвитку суб'єктів господарювання

Маслиган О.О., Тодьєрішко Е.В., Кампов Н.С. Категорія регіон як об'єкт регіонального розвитку та категорія регіонального управління

Медвідь Л.І., Ййбер К. Теоретична складова соціальної політики туризму регіону

Паулик А.Я. Інноваційність економіки регіону як фактор формуванні її конкурентних переваг

Пігош В.А. Ефективне управління майном як запорука сталого розвитку територіальних громад

Пороскун С.С. Оцінка конкурентоздатності міста

Прокопенко Н.І., Лубинець Д.В. Роль полезахисних лісових насаджень для забезпечення сталого розвитку агроландшафтів

Феср О.В. Мукачєво в рейтингу прозорості міст України

Чучка І.М., Гегедош К.В. Прикордонна торгівля – як одна із перших і специфічних форм прикордонних економічних відносин

СЕКЦІЯ 3. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Dorochoy D., Popovych O. Zvláštnosti manžmentu podnikov cestovného ruchu

Kassem Yahya, Babicheva H. Determinants of formation of consumer loyalty in the pharmaceutical market

Lutsa Y., Olgierd Witczak Regulations on human resource management of multinational company within the cross-cultural environment

Lyzanets A., Danylko M., Aleksandraviciute V. Branding as a communicative technology of increasing enterprise competitiveness

Богінська Л.О. Еколого-економічні аспекти діяльності будівельної галузі

Бора Н.Ю. Медична послуга в системі медичного маркетингу

Гоблик-Маркович Н.М., Ясюк А. Інноваційні напрями управління конкурентоспроможністю продукції підприємства

Головачко В.М., Головачко В.В. Тенденції розвитку сучасних корпоративних інформаційних систем

Жадько С.В., Ель Горфі Аюб Вивчення сучасних стратегій позиціонування лікарських засобів на фармацевтичному ринку

Жадько С.В., Суааїді Монсеф Аналіз інформаційної роботи аптек у різних країнах світу

Іваненко В.С. Управління економічними та соціальними питаннями у сфері охорони праці на підприємствах аграрного профілю

Карпенко Р.В., Александрова К.О. Правова природа комерційної таємниці як об'єкту права інтелектуальної власності

Коломієць Д.В., Уманців Г.В. Ідентифікація прав на об'єкти інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів з метою оцінки

Крамський С.О. Інтеграція агропродовольчих хабів до глобальних ринків логістичних ланцюгів вартості

Кривун М.В. Стратегічні напрями підвищення економічної ефективності молокопереробних підприємств

Курепін В.М. Роль штучного інтелекту в управлінні персоналом та професійними ризиками на підприємствах

Лизанець А.Г., Бабинець А.В. Управління кадровими ризиками в організації

Лизанець А.Г., Ремета М.М. Прогресивні методи оцінювання персоналу

Лизанець А.Г., Скуба А.М., Садіков Д.А. Мотиваційні основи управління продуктивністю роботи торгового персоналу

Лизанець А.Г., Турок Я.М. Управління збутовими ризиками підприємства в умовах нестабільності бізнес-середовища

Мазуркевич О.П., Драч Я.В. Проблеми та перспективи розвитку музейного туризму

Мазуркевич О.П., Кирилішена Т.В. Управлінська праця: її особливості в умовах сьогодення

Маслиган Р.М. Сутність категорій кіберспортивний клуб та клубна система кіберспорту

Микуланинець С.І. Теоретичні основи управління людськими ресурсами в умовах крос-культурного середовища

Овод Л.В., Марківська А.А. Дослідження зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на формування амортизаційної політики підприємства

Проскура В.Ф., Гурзан Н. Основні завдання та функції аналітичного забезпечення антикризового управління підприємством

Росола У.В., Росола О.А. Цифровізація як чинник розвитку управління підприємством

Туль О. Проблеми функціонування комунальних підприємств в сучасних умовах та шляхи їх вирішення

Хаустова К.М. Роль цифрових технологій у забезпеченні адаптивності управлінських систем

Хаустова К.М., Воробок А.Р. Ресурсне забезпечення підприємств в умовах турбулентності

Шашовець Й.П. Оцінювання схильності до ризику системи управління підприємством

Шуванова О.В., Бондаренко В.С. Теоретичні підходи до аналізу товарної стратегії фармацевтичної компанії

Юрик М. ABC/XYZ-аналіз як засіб управління асортиментом торговельного підприємства

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

Andrushko R. Business development and features of taxation in the EU

Prokoryshyn O., Humeniuk I. Social accounting in ukrainian conditions

Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. IT - послуги в діяльності господарюючих суб'єктів

Жидовська Н.М. Новації державної політики на ринку віртуальних активів

Замазій О.В. Організація обліку надходження основних засобів в бюджетній установі

Ксьонжик І. В., Мацьків Г.В. Особливості оподаткування суб'єктів малого бізнесу

Максименко Д.В. Управлінський облік як інтегрована система управління

Малецька О.І., Ціцька Н.Є. Особливості бухгалтерського обліку в Литві

Мединська Т.В. Дискреційні фіскальні заходи для подолання кризи

Мулик Т.О. Аналітичне забезпечення управлінських рішень на основі балансу

Нестерова С.В. Найпростіші діаграми для візуалізації даних – види та застосування в аналізі

Пономарьова Н.А. Від контролю до управління якістю: зміна парадигми для суб'єктів аудиторської діяльності

Томашук І.О. Методичні аспекти управління дебіторською заборгованістю аграрних підприємств

СЕКЦІЯ 5. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Білецька Н.В., Стець В.І., Чигур В.О. Теоретичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення фінансового менеджменту підприємства

Мацьків Г.В. Оцінка джерел фінансування інноваційної діяльності

Новаковська І.О. Сучасні виклики інвестиційних процесів на ринку нерухомості в Україні

Петришин Н.Я., Завербний С.А. Проблеми і перспективи інноваційного розвитку в Україні у післявоєнний період за активізування євроінтеграційних умов

Похиленко Н.М. Необхідність формування системи сільськогосподарських знань та інновацій в Україні

Румянцева І.Б., Семанишин С.Я. Інноваційні технології в сучасному ресторанному бізнесі

Усата Н.В. Нові підходи розвитку сільських територій в умовах децентралізації на засадах державно-приватного партнерства

Черемісіна С.Г., Россоха В.В. Прогресивні напрями інноваційного розвитку молочної галузі України

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ

Chovriy S. Digital transformation of educational activity at higher educational institutions

Hoیدا N. Formation of english phonetic competence of senior school students using computer technologies

Алмашій І.І. Екологічна спрямованість керівників

- Атрощенко Т.О.** Управлінська культура керівника закладу дошкільної освіти: методичний контекст
- Бондар Т.І.** Управління інклюзивною освітою в Україні
- Газдик М.М.** Механізми формування професійної компетентності у майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення у процесі фахової підготовки
- Завербний А.С., Макарова Ю.С.** Використання віртуальної реальності в освітньому процесі
- Кучінка Т.В.** Освітній менеджмент: закономірності та основні принципи
- Липчанко-Ковачик О.В., Попович А.** Формування навичок роботи з художнім твором в умовах дистанційного навчання
- Рубіш М.А.** Особливості впровадження інклюзивного навчання в закладах освіти
- Товканець Г.В.** Дослідницький підхід в освіті
- Товканець О.С.** Управління якістю освіти як відображення мети та стандартів освіти
- Фізені О.Й.** Поняття «управління освітою» в науковому дискурсі
- Черепаня М.Т.** Інтернатні заклади в Україні: підпорядкування та управління
- Щербан Т.Д., Гоблик В.В.** Психологічні особливості підготовки майбутніх управлінців в умовах дистанційної освіти

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

- Trushkina N., Zhyvko Z.** Transformation of logistics services for agricultural product consumers in the digital age
- Джуні Л.В., Ємчук Л.В.** Особливості управління інноваційними бізнес-процесами за умов розвитку інформаційного суспільства
- Іртищева І.О., Романенко С.С.** Державно-громадське управління та принципи побудови спортивно-оздоровчої сфери
- Ларка Л.С.** Особливості організації проведення маркетингових досліджень в умовах інформаційного суспільства
- Немчук П.В.** Система управління за умов функціонування інформаційного суспільства
- Папп В.В., Бошота Н.В.** Роль державного управління у розвитку туристичної сфери країни
- Сидоренко Є.В.** Інструменти цифровізації для місцевого економічного розвитку
- Товт Т.Й.** Адаптація процесу адміністрування публічних послуг в умовах воєнного стану
- Юшин С.О.** Міра поєднання централізації і децентралізації державної влади в умовах становлення інформаційного суспільства

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ОСНОВІ БАЛАНСУ

Т.О. Мулик

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аналізу та аудиту

Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця, Україна

Для кожного без виключення суб'єкта діяльності комерційного чи державного сектору економіки узагальнення інформації про його фінансовий та майновий стан є логічною завершальною стадією облікового процесу. Бухгалтерський баланс є відображенням підсумкового обліку, який генерує інформацію, сформовану за результатами діяльності економічного суб'єкта впродовж певного звітного періоду. Враховуючи свою унікальність, баланс підприємств є незамінним інструментом у системі управління, котрий дозволяє не лише узагальнювати дані про активи підприємства та джерела їх формування, а й черпати економічні дані для ідентифікації фінансового стану, здійснення економічного контролю, прогнозування та прийняття управлінських рішень.

За час свого історичного розвитку бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку еволюціонував, змінивши при цьому свою глибинну сутність та обліково-економічне значення. Відповідно до трансформаційних процесів, які відбуваються у сучасному суспільстві, до бухгалтерського балансу ставляться особливі вимоги як до форми фінансової звітності щодо розкриття її елементів. Проте на практиці існують різні підходи до систематизації й узагальнення облікової інформації у бухгалтерському балансі, застосовуються різні формати його складання, а, отже, і розуміння та «економічне читання» його показників. Незважаючи на багатовекторність використання балансу, необхідною стає розробка єдиних методологічних підходів до будови та змісту його елементів.

Саме тому наукові дослідження даного напрямку повинні спрямовуватись на подолання зазначених проблем. Очікуваним результатом удосконалення бухгалтерського балансу за форматом і змістом є поліпшення якості фінансової звітності суб'єктів економічної діяльності.

Отже, найбільш ефективним способом оцінки майбутнього партнера по бізнесу є збір необхідної інформації про нього, включаючи дані про його господарську діяльність за останні роки, її масштаби, фінансовий стан, перспективи розвитку, тощо. Для вітчизняних підприємств останніми роками поширеною практикою є публікації річного звіту, у якому зазначаються стан та результати діяльності, а також майбутні перспективи діяльності.

Необхідною складовою такої звітності є баланс. Його вивчення як складової фінансової звітності, є необхідним для вивчення фінансового стану підприємств; обсягу, природи, джерел інвестиційного капіталу; розподілу, створеною ним додаткової вартості. Разом з інформацією звіту про фінансові результати показники балансу дозволяють судити про доходність активів, загальну капіталізацію, доходність капіталу тощо.

Враховуючи, що аналіз бухгалтерського балансу виступає окремим етапом

процесу прийняття економічних рішень, спрямованим на розробку їх альтернативних варіантів, застосування аналітичних процедур прямо залежить від інтересів користувачів, що прагнуть до прийняття конкретних економічних рішень (рис. 1). Порядок здійснення процедур при проведенні аналізу бухгалтерського балансу підприємств (1) та необхідність осмислення отриманих результатів аналізу (2) перед прийняттям рішення (3) ілюструє рис. 1.

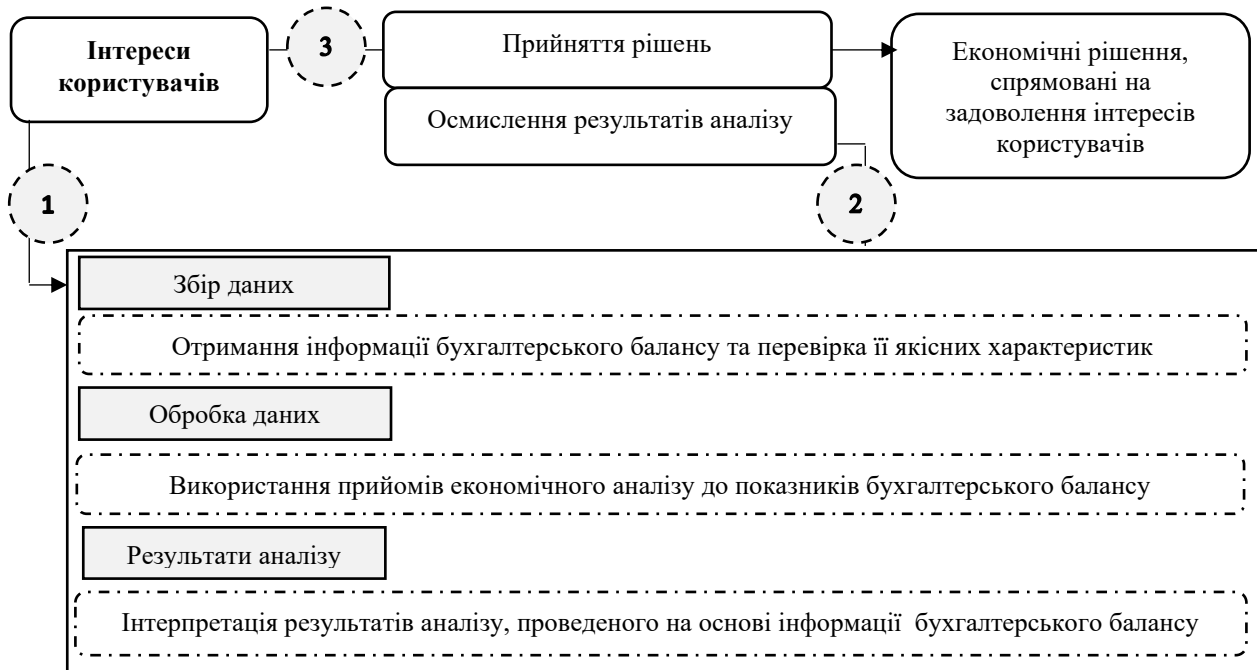

Рис.1. Місце аналізу бухгалтерського балансу підприємств в процесі прийняття економічних рішень

Обробка інформації, наведеної у балансі, здійснюється за допомогою методичних прийомів економічного аналізу, кожен із яких має власне призначення, набір коефіцієнтів (аналітичних показників), їх нормативних значень та правил інтерпретації отриманих результатів. Так, економічні рішення, що приймаються на основі балансу можуть включати в себе: формування стратегії підприємства, визначення напрямів перспективного розвитку, поточне керівництво підприємством та планування, економічні рішення, що приймаються на основі балансу, рішення про проведення додаткових перевірок, поточне керівництво підприємством та планування; можливість здійснення інвестицій, визначення напрямів перспективного розвитку; рішення щодо початку, продовження, припинення подальшої співпраці; рішення щодо початку, продовження, припинення подальшої співпраці, рішення щодо надання кредитів (фінансово кредитні установи) тощо.

Обґрунтування економічних рішень, що приймаються на основі бухгалтерського балансу здійснюється протягом усіх етапів функціонування підприємств, починаючи з моменту створення та завершуючи його ліквідацією.

У процесі прийняття рішень, що стосуються поточного управління підприємств АПК, зазвичай використовуються поточні, провізорні, нормативні, планові бухгалтерські баланси. Провізорний баланс включає орієнтовні дані за

останні дні звітної періоду. Наприклад, якщо 25 вересня необхідно скласти баланс станом на 30 вересня, то для цього будуть використані реальні дані з 1 по 25 вересня та орієнтовні з 26 по 30 вересня.

У процесі прийняття рішень, що стосуються поточного управління підприємств АПК, зазвичай використовуються поточні, провізорні, нормативні, планові бухгалтерські баланси. Провізорний баланс включає орієнтовні дані за останні дні звітної періоду. Наприклад, якщо 25 вересня необхідно скласти баланс станом на 30 вересня, то для цього будуть використані реальні дані з 1 по 25 вересня та орієнтовні з 26 по 30 вересня.

У процесі прийняття рішень, що стосуються поточного управління підприємств АПК, зазвичай використовуються поточні, провізорні, нормативні, планові бухгалтерські баланси. Провізорний баланс включає орієнтовні дані за останні дні звітної періоду. Наприклад, якщо 25 вересня необхідно скласти баланс станом на 30 вересня, то для цього будуть використані реальні дані з 1 по 25 вересня та орієнтовні з 26 по 30 вересня.

В удосконаленні економічного механізму господарювання, що є одним з найважливіших завдань сучасної аграрної політики, особливої актуальності набувають питання методології вимірювання, аналізу тенденцій, факторів і резервів поліпшення фінансового стану сільськогосподарських підприємств на основі економічних рішень. Критична оцінка організації та змісту аналітичних процедур дозволяє обґрунтувати основні напрями проблем якісного інформаційно-аналітичного забезпечення економічних рішень, що приймаються на основі балансу сільськогосподарських підприємств.

Бухгалтерський баланс характеризується нормативно визначеною регулярністю інформації та високим ступенем її надійності, оскільки інформація балансу зорієнтована на зовнішнього користувача, є публічною та підлягає зовнішньому аудиту.

Водночас, як джерело інформації для прийняття оперативних економічних рішень баланс має певні недоліки. Так, показники наводяться по підприємствам АПК загалом, що унеможливорює їх використання для оперативного управління окремими структурними підрозділами або управління виробництвом і реалізацією окремих видів агропромислової продукції; оперативності прийняття рішень заважають великі часові межі надання інформації; наявність у балансі виключно вартісних показників також суттєво обмежує можливості її застосування; сезонність виробництва окремих видів продукції АПК (наприклад, у сільському господарстві) порушує вимогу порівнянності показників проміжних бухгалтерських балансів.

Як ключове джерело інформації для прийняття економічних рішень бухгалтерський баланс має низку істотних переваг. Уніфікованість і стандартизація бухгалтерського балансу дозволяють: за єдиною методикою визначати сукупність аналітичних фінансових показників конкретного підприємства та іноземних підприємств-партнерів; за однаковими формулами (тестами) визначати кредитні рейтинги та ймовірність банкрутства вітчизняних й іноземних підприємств; використовувати єдиний підхід для розрахунку узагальнюючих показників фінансового стану вітчизняних та іноземних

підприємств для подальшого визначення їх інвестиційної привабливості; удосконалювати методику аналізу фінансових показників, спрямованих на прийняття економічних рішень; створювати програмні продукти з оцінки фінансового стану підприємств України.

Водночас, як джерело інформації для прийняття оперативних економічних рішень баланс має певні недоліки. Так, показники наводяться по підприємствам загалом, що унеможливує їх використання для оперативного управління окремими структурними підрозділами або управління виробництвом і реалізацією окремих видів агропромислової продукції; оперативності прийняття рішень заважають великі часові межі надання інформації; наявність у балансі виключно вартісних показників також суттєво обмежує можливості її застосування; сезонність виробництва окремих видів продукції (наприклад, у сільському господарстві) порушує вимогу порівнянності показників проміжних бухгалтерських балансів.

Вивчення поглядів науковців у галузі аналізу, дозволяє стверджувати, що при розкритті методики аналізу показників бухгалтерського балансу підприємств окремими науковцями вживається термінологія, яка не відповідає змісту форми балансу, а саме: «товарно-матеріальні цінності», «майно», «пасиви», «засоби», «джерела покриття активів», «залучений капітал», «авансований капітал» тощо. Згадані поняття зустрічаються без їх попереднього визначення і зазначення кодів рядків, інформацію за якими необхідно використати.

Крім того, авторами використовуються різні поняття, що мають однакове змістовне навантаження. Зокрема, аналіз активів ототожнено з аналізом майна, аналізом розміщення та використання коштів, аналізом розміщення та використання засобів. Аналіз пасивів називають аналізом джерел покриття засобів, аналізом формування джерел капіталу. Фінансова стійкість є одночасно фінансовою сталістю або фінансовою стабільністю. Коефіцієнт автономії автономності, є також коефіцієнтом незалежності або коефіцієнтом концентрації власного капіталу, тощо.

Отже, створення науковцями подібного синонімічного ряду постає перешкодою для застосування єдиних методологічних та методичних підходів для обґрунтування економічних рішень на основі балансу. Відмічено випадки, коли один і той же коефіцієнт має різне змістовне навантаження і трактується по-різному у рамках одного дослідження, або у роботах одного автора у різні періоди, або у працях різних авторів.

Розв'язанню комплексу проблем інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття економічних рішень на основі бухгалтерського балансу сприятиме реалізація таких основних напрямів роботи.

1. Удосконаленню методології інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття економічних рішень на основі бухгалтерського балансу сприятиме:

- узгодженість понятійного апарату економічного аналізу з іншими сферами економіки (передусім, з бухгалтерським обліком, аудитом, фінансовим менеджментом, економікою підприємства);

- функціональність та підпорядкованість різних понять та блоків аналізу

бухгалтерського балансу для прийняття економічних рішень.

2. Удосконалення методики інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття економічних рішень на основі бухгалтерського балансу на рівні Міністерства агропромислової політики України визначає:

- розробка методичних рекомендацій з аналізу показників балансу сільськогосподарських підприємств для прийняття економічних рішень;
- обґрунтування та розробка оптимальних та середньогалузевих меж (значень) основних аналітичних показників з урахуванням особливості господарювання підприємств агропромислового комплексу;
- обґрунтування методики оцінки вірогідності банкрутства та перспектив розвитку сільськогосподарського підприємства в умовах сучасного стану агропромислового комплексу України.

3. Напрямами удосконалення організації інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття економічних рішень на основі бухгалтерського балансу на рівні підприємства є:

- обґрунтування та побудова моделі бухгалтерського балансу, що відповідає етапу розвитку діяльності сільськогосподарського підприємства, пріоритетному сегменту на ринку агропромислового комплексу, стратегічним цілям діяльності підприємства, запитам користувачів;
- адаптація існуючої методики аналізу показників бухгалтерського балансу до запитів користувачів для прийняття економічних рішень;
- з метою внутрішньої регламентації аналізу показників балансу для прийняття економічних рішень розробка відповідних документів.

Отже, на кожному етапі життєвого циклу підприємств бухгалтерський баланс виконує функції джерела релевантної інформації для прийняття економічних рішень. Враховуючи, що аналіз бухгалтерського балансу виступає окремим етапом процесу прийняття економічних рішень спрямованим на розробку їх альтернативних варіантів, застосування аналітичних процедур прямо залежить від інтересів користувачів, що їх приймають.

Наразі, існують певні недоліки у системі економічного аналізу, здатні вплинути на ефективність економічних рішень, що приймаються на основі бухгалтерського балансу: 1) неузгодженість понятійного апарату економічного аналізу; 2) відсутність загальноприйнятої підпорядкованості між різними поняттями та блоками аналізу; 3) відмінності у методиках обчислення окремих показників. Вирішення цих проблем можливе шляхом реалізації комплексу заходів з удосконалення методики та організації аналізу показників бухгалтерського балансу підприємств АПК з метою прийняття економічних рішень.